

Formanden: Denne og den efterfølgende Sag kan kun med Tingets Samtykke behandles i Dag, men hvis ingen gør Indsigelse, betragter jeg Samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Lovforslagets Paragraffer og Spørgsmaalet om dets Overgang til tredje Behandling sattes til Forhandling under eet.

Ordføreren (Krag): Dette er en Sag, som gennem ret lang Tid har været til Behandling her paa Rigsdagen, idet Forslaget fremsattes i forrige Rigsdagssamling den 27. Maj. Der har siden da været afholdt en Række Møder og adskillige Samraad med den højtærede Indenrigsminister, ligesom Udvalget, ledsaget af Ministeren, har foretaget en Rejse til Skanderborg og Aarhus for nærmere at sætte sig ind i Forholdene, hvad Amtskontorerne og Amtmandsboligen i Skanderborg angaar, og hvad angaar Tilvejebringelse af Grunde, tilbudt af Aarhus Byraad, til Opførelse af Amtskontorer og Amtmandsbolig dør.

Lovforslaget blev, som sagt, fremsat den 27. Maj, og i Bemærkningerne var der anført en meget omfattende Begrundelse for Lovforslagets Fremsættelse, altsaa for Genoprettelsen af Skanderborg Amt, som jo i 1867 blev forenet med Aarhus Amt, saaledes at Amtet skulde have Sæde i Skanderborg. Nu har gennem mere end en Menneskealder Spørgsmaalet været fremme baade for Regering og Rigsdag om paa ny at skille de to Amter fra hinanden, og det maa ogsaa erkendes, at baade Amtets Udstrækning i Areal, den store Befolknings-tilvækst, som jo næsten kan udtrykkes ved en Tredobling, siden Sammenslutningen fandt Sted, og endelig den store Tilvækst i Sagernes Antal, hvorom der udførligt er redegjort i Bemærkningerne til Lovforslaget ved den oprindelige Fremsættelse, ligesom der ogsaa i Bilag 1 i nærværende Betænkning er redegjort derfor, begrunder, at man nu skrider til Deling. Hertil kommer, at det er Hensigten ved kongelig Resolution at nedlægge det kongelige Borgmesterembede i Aarhus, som nu har staaet vakant i over 2 Aar, og med Nedlæggelsen af dette Embede følger ogsaa Nedlæggelsen af den Amtskontorafdeling, som i 1926 blev knyttet til Borgmesterembedet, for at man kunde aflaste de overbebyrdede Amtskontorer i Skanderborg. Af disse Grunde har Udvalget efter nøje Overvejelse af de forskellige Forhold, som maatte tages i Betragtning, enstemmigt givet Tilslutning til

Delingen og dermed altsaa til Genoprettelse af Skanderborg Amt.

Nu kunde man spørge, hvorfor Behandlingen af denne Sag har taget saa lang Tid, og derom skal jeg sige, at det skyldes væsentligt tre forskellige Sider af Sagen. For det første dette, at der har været Planer fremme, og er Planer fremme, om en Regulering af Grænserne mellem Aarhus og Randers Amtsrads kredse og mellem Skanderborg og Vejle Amtsrads kredse, og hvis en saadan Regulering finder Sted, vilde det jo paa ret afgørende Maade gribe ind i det Aarhus Amt, som bliver tilbage, naar Skanderborg Amt bliver skilt fra. Man har dog i Udvalget efter Overvejelse af Forslaget maattet erkende, at Afgørelsen af den foreliggende Sag ikke kunde udsættes af Hensyn til Realisationen af disse Planer, som jo frembyder overordentlig komplicerede Problemer af finansiel og administrativ, social og valgpolitisk Art, og som derfor næppe lader sig realisere i en nærmere Fremtid. Dernæst har der ogsaa været Anledning for Udvalget til nærmere at overveje Spørgsmaalet om Realisationen af Planerne om Indlemmelse i Aarhus Købstad af en Række Landkommuner, væsentlig med bymæssig Bebyggelse, omkring Aarhus By. Det er Planer, som unægtelig ogsaa, hvis de realiseres — og Mulighed derfor er ingenlunde udelukket —, vil reducere Aarhus Amts Antal Landkommuner i ret betydeligt Omfang.

Om det i tilsvarende Grad vil aflaste Amtmandsembedet med Hensyn til Antallet af Sager, er jo et andet Spørgsmaal. Jeg skal ikke spaa om, hvorvidt en saadan Indlemmelse i en nærmere Fremtid vil finde Sted, men jeg forstaaer jo i hvert Fald, at Planen derom foreløbig er stillet i Bero, og det er ogsaa den Opfattelse, som vi gennem Forhandling med den højtærede Minister, hvad dette Punkt angaar, har faaet bestyrket. Derfor har Udvalget ogsaa efter nøje Overvejelse af denne Sag fundet, at der ikke kan tillægges dette Spørgsmaal en saadan Vægt, at Delingen af den Grund bør udsættes.

Men endelig har Udvalgets Overvejelser i omfattende Grad været knyttet til Spørgsmaalet om Tilvejebringelse af Amtskontorer og Amtmandsbolig i Aarhus. Ved første Behandling af Lovforslaget i forrige Samling blev det fremhævet, at man fandt Omkostningerne til det da planlagte Byggeri uforholdsmæssigt store. I den her foreliggende Betænkning er der redegjort for Udvalgets Overvejelser med Hensyn til even-